

**Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
ziņojums
par Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanu**

par pārskata periodu no 01.01.2014. līdz 31.12.2014.

Saīsinājumi

EK – Eiropas Komisija

ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ES – Eiropas Savienība

ESF – Eiropas Sociālais fonds

IKT – informācijas un komunikācijas tehnoloģijas

NVO – Nevalstiskās organizācijas

SIF – Sabiedrības integrācijas fonds

VISS – Valsts informācijas sistēmu savietotājs

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VSID - Valsts stratēģiskais ietvardokuments 2007.-2013.gada periodam

Satura rādītājs

1. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības nodrošināšana	4
2. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress.....	8
2.1. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Cilvēkresursi un nodarbinātība"	8
2.2. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Uzņēmējdarbība un inovācijas"	14
2.3. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Infrastruktūra un pakalpojumi"	17
2.4. Apkopojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress visās darbības programmās	22
2.5. Secinājumi par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" īstenošanu pārskata periodā	26
3. Turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā.....	28

1. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas un uzraudzības nodrošināšana

VARAM ziņojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" (turpmāk – HP IS) īstenošanu 2014. gadā (turpmāk – ziņojums) sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 27. oktobra noteikumu Nr.1238 „Eiropas Savienības fondu ieviešanas uzraudzības un izvērtēšanas kārtība” 9.4.apakšpunktā dotajam uzdevumam un ievērojot Finanšu ministrijas 2009. gada 30. decembra vadlīnijās Nr.10.6 „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.-2013. gada plānošanas periodā” noteikto, un tajā ir analizēta ES fondu ieguldījumu atbilstība attiecīgajiem horizontālajiem mērķiem un sasniegtie horizontālie rādītāji pārskata periodā.

HP IS mērķis ir, izmantojot IKT, veicināt sociālo iekļaušanu un samazināt reģionālo atšķirību radītos šķēršļus, tai skaitā, atvieglojot pieeju apmācībai un zināšanām, organizējot darbu un darba attiecības, veicinot publiskās pārvaldes un privātā sektora pakalpojumu pieejamību, daudzveidīgāku brīvā laika pavadīšanu, kā arī sniedzot iedzīvotājiem iespēju aktīvāk piedalīties lēmumu pieņemšanā valsts un pašvaldību līmenī, kā arī piedalīties citos sabiedriskajos procesos.

Veidojot informācijas sabiedrību, svarīgi ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām, tai skaitā, veicinot IKT izmantošanu mājāsaimniecībās, nodrošinot visiem iedzīvotājiem vienādas iespējas izmantot IKT, piekļūt informācijai un pakalpojumiem, kā arī uzlabojot iedzīvotāju prasmes IKT lietošanā, uzlabojot konkurētspēju.

Pateicoties EK stratēģijai „Eiropa 2020”¹, kurā uzsvērtā informācijas sabiedrības un IKT nozīmīgā loma Eiropas kopīgo mērķu sasniegšanā, informācijas sabiedrības attīstība turpmākajos gados ES dalībvalstīs noteikta par vienu no galvenajām prioritātēm. Viena no stratēģijas „Eiropa 2020” pamat iniciatīvām „Digitālā programma Eiropai”² nosaka IKT lomu Eiropas ieceru īstenošanā līdz 2020. gadam. Minētajā programmā paredzēti tādi virzieni kā digitālais vienotais tirgus, sadarbība un standarti, uzticamība un drošība, ātra un īpaši ātra piekļuve internetam, pētniecība un inovācijas, digitālās iemaņas, e-prasmes un e-iekļaušana, kā arī sabiedrības ieguvumi no IKT.

Arī Latvijā līdz ar pamat iniciatīvas „Digitālā programma Eiropai” un 18.12.2012. apstiprinātajā EK Paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas ekonomikas un Sociālo lietu Komitejai un Reģionu Komitejai “Eiropas digitalizācijas programma – digitalizācijas virzīta Eiropas izaugsme”³ (COM(2012) 784 final) apstiprināto septiņu jauno digitālās ekonomikas un sabiedrības prioritāšu ieviešanu un noteikto mērķu sasniegšanu, tiek prognozēta straujāka informācijas sabiedrības attīstība.

Vienota politika informācijas sabiedrības veidošanai Latvijā un, tai skaitā, aktivitātes pamat iniciatīvas „Digitālās programmas Eiropai” ieviešanai tika realizētas, ieviešot Informācijas sabiedrības pamatnostādnes 2006.-2013.gadam (Ministru kabineta 2006. gada 19. jūlija rīkojums Nr. 542 „Par Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2006.–2013. gadam”), kuru darbības rezultātā informācijas sabiedrības attīstības politikas ietvaros veiktas dažādas aktivitātes, kas kopumā veicinājušas informācijas sabiedrības attīstību Latvijā.

Ar Ministru kabineta rīkojuma Nr.468 „Par Informācijas sabiedrības pamatnostādņēm 2014.-2020. gadam”⁴ (turpmāk – IS Pamatnostādnes) stāšanās spēkā 2013. gada 14. oktobrī, tiek turpināta rīcībpolitika informācijas sabiedrības attīstības jomā un ir noteiktas IKT jomas prioritātes ES struktūrfondu plānošanas periodam 2014.-2020. gadam. E-pārvaldes jomas pasākumu turpinājums un E-prasmju aktualitāte arī iekļautas IS Pamatnostādņēs.

¹ [EIROPA 2020 - Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei.COM\(2010\) 2020](#)

² [Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai \(COM \(2010\)245\) “Digitālā programma Eiropai”](#)

³ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2012/LV/1-2012-784-LV-F1-1.Pdf>

⁴ <http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4518>

Lai novērtētu informācijas sabiedrības attīstību Latvijā, tiek apzināti statistikas rādītāji, kas to raksturo. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem⁵ 2014. gadā iedzīvotāju skaits, kuri datoru lietoja vismaz reizi nedēļā, sasniedza 71,7% (2013. gadā – 71,4%) savukārt internetu vismaz reizi nedēļā lietoja 71,8% no iedzīvotāju kopskaita attiecīgajā grupā (2013. gadā – 71,2%).

Iespēju informāciju iegūt no mājaslapām 2014.gadā izmantojuši 52,8% no iedzīvotāju kopskaita (2013.gadā – 34,5%). Aizpildītu veidlapu nosūtīšanu tiešsaistē (*izņemot e-pastu*) 2014.gadā izmantojuši 19% no iedzīvotāju kopskaita (2013.gadā – 12,6%). Saskaņā ar Eurostat⁶ rādītājiem, sadarbība ar valsts un sabiedriskajām iestādēm, izmantojot internetu palielinājusies no 35% 2013. gadā līdz 54% 2014. gadā no kopējā iedzīvotāju skaita. Līdz ar to, 2014.gadā būtiski samazinājies to iedzīvotāju skaits, kuri neizmanto internetu sadarbībai ar valsts iestādēm – no 40,9% 2013.gadā līdz 23,4% no kopējā iedzīvotāju skaita. Iedzīvotāju skaits, kas izmanto interneta resursus saziņai ar valsts iestādēm, palielinājies par 17,5 procentpunktiem, kas gada laikā ir vērtējams, kā augsts rādītājs.

Pamatiniciatīvā „Digitālā programma Eiropai” viens no mērķiem ir paātrināt ātrgaitas interneta pakalpojumu ieviešanu un izmantot vienotā digitālā tirgus priekšrocības, ko tas sniedz majsaimniecībām un uzņēmumiem. Rādītājs, kas liecina, ka informācijas sabiedrība Latvijā attīstās atbilstoši izvirzītajam mērķim, ir interneta pieejamība dažāda tipa majsaimniecībās. Interneta pieejamība dažāda tipa majsaimniecībās 2014.gadā salīdzinoši ar 2013.gadu paaugstinājusies no 71,6% līdz 73,4%. Platjoslas interneta pieslēgums uzņēmumos 2014.gadā pavisam sasniedzis 95% un tas, salīdzinot ar 2013.gadu, ir par 3,6 procentpunktiem augstāks.

Kā redzams no statistikas datiem, Latvijā plašāk kļuvis pieejams platjoslas nodrošinājums, arvien pieaug e-pakalpojumu izmantošana, jo pieaug e-pakalpojumu piedāvājums Latvijas vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.lv, no kuriem populārākie 2014.gadā ir “Dzīvesvietas deklarācijas iesniegšana”, “Elektroniskā pieteikšanās studijām pamatstudiju programmās”, “Mani dati Iedzīvotāju reģistrā”.

Informācijas sabiedrības attīstību apstiprina arī iedzīvotāji, kuriem ir augsts dator prasmju līmenis. Saskaņā ar Eurostat datiem, iedzīvotāju skaits vecuma grupā no 16 līdz 74 gadiem, kuri veikuši 5 līdz 6 aktivitātes⁷, kas saistītas ar datora lietošanu, 2014. gadā sasniedzis 30%, kas ir par 1 procentpunktu augstāks, nekā vidēji ES.

Jāņem vērā, ka informācijas sabiedrība ir aktuāla ikvienā nozares politikā, un, atbilstoši tās horizontālajai politikai, valsts pārvaldes iestādēm ir būtiski turpināt iesāktās aktivitātes informācijas sabiedrības attīstības jomā un veicināt sabiedrības informētību, iedrošinot iedzīvotājus izmantot piedāvātās elektroniskās iespējas. Saskaņā ar 2007. gada 23. oktobrī apstiprināto VSID kā viena no sešām horizontālajām prioritātēm ir noteikta HP IS. VSID ir noteikts, ka “Informācijas sabiedrības attīstības mērķis ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām.”

Neraugoties uz salīdzinoši labiem rādītājiem ES dalībvalstu vidū, Latvija vēl nav sasniegusi mērķus, kas izvirzīti Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei pamat iniciatīvā „Digitālā programma Eiropai”. Ievērojot to, ka arī citas ES dalībvalstis aktīvi īsteno politiku IKT jomā, Latvijai nepieciešams turpināt iesāktos pasākumus, kā arī veikt jaunas aktivitātes, lai nezaudētu konkurētspējas pozīcijas ES dalībvalstu vidū un spētu nodrošināt arī pārrobežu sadarbību publisko pakalpojumu sniegšanā.

Lai nodrošinātu, ka ES struktūrfondu aktivitātēs tiek pilnvērtīgi ieviesta HP IS, 2014. gadā tika veiktas šādas darbības:

- lai nodrošinātu sabiedrības informētību par HP IS, VARAM piedalījās EK uzsāktās iniciatīvas – ikgadējās informatīvās kampaņas „E-prasmju nedēļa 2014” organizēšanā, kura

⁵ <http://www.csb.gov.lv/statistikas-temas/informacijas-tehnologijas-galvenie-raditaji-30332.html>

⁶ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

⁷ <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

notika laika periodā no 2014.gada 24.marta līdz 2014.gada 30.martam, kuras mērķis bija turpināt informēt un ieinteresēt plašāku sabiedrību par e-prasmju apgūšanas un pielietošanas iespējām. Kopējais dalībnieku skaits 2014.gadā pārsniedza 38 513, kopējo pasākumu skaits – 857, kā rezultātā Latvija piekto gadu bija viena no aktīvākajām Eiropā.

- 2014.gada 24.septembrī VARAM sadarbībā ar IT klasteri organizēja starptautisku konferenci „*CONT_ACT RIGA 2014: E- Government CONtent and ACTions – Effective Public Services*”, kuras mērķis bija pulcēt vienkopus vairāk nekā 200 e-pārvaldes ekspertus no Baltijas jūras reģiona valstīm, Krievijas, NVS un citām valstīm, lai dalītos pieredzē par valdības un IKT nozares sadarbību un meklētu labākos risinājumus, kā uzlabot publisko pakalpojumu sniegšanas efektivitāti, paplašinot moderno tehnoloģiju izmantošanu.

- No 2014.gada 14.novembra līdz 2014.gada 15.novembrim VARAM piedalījās otrajā starptautiskajā IKT izstādē „*Riga Comm 2014*”, kas notika izstāžu centrā Ķīpsala. Divu dienu garumā iedzīvotāji un uzņēmēji valsts pārvaldes iestāžu stendā „Valsts e-iespējas” varēja vairāk uzzināt par valsts iestāžu piedāvātajiem e-pakalpojumiem, to ērtākas izmantošanas iespējām.

2014.gadā VARAM sadarbībā ar Kultūras informācijas sistēmu centru, Valsts ieņēmumu dienestu, Uzņēmumu Reģistru, Latvijas Valsts Radio un Televīzijas Centru un Lauku atbalsta dienestu turpināja bibliotekāru apmācības, lai papildinātu to zināšanas par jaunākajiem e-pakalpojumiem un e-iespējām. Līdz 2014.gada maijam kopā realizēti 30 semināri visā valsts teritorijā. Piedalījušies 1035 dalībnieki (57%) (*galvenokārt – publisko bibliotēku bibliotekāri, arī – citu iestāžu publisko bibliotēku bibliotekāri, pašvaldību darbinieki, uzņēmēji u.c. interesenti*).

- Lai informētu mazo un vidējo uzņēmumu īpašniekus par e-pakalpojumiem, 2014.gadā VARAM ar prezentāciju piedalījās šādos „Mazā biznesa dienas” semināros:

- 2014.gada 28.oktobrī - Ventspilī;

- 2014.gada 29.oktobrī - Liepājā;

- 2014.gada 31.oktobrī - Valmierā;

- 2014.gada 5.novembrī - Jelgavā;

- 2014.gada 6.novembrī – Daugavpilī

Semināros tiek diskutēts par dažādām iespējām uzņēmējiem. Mērķauditorija ir mazie un vidējie uzņēmēji vai tie, kas plāno uzsākt savu uzņēmējdarbību, kas tika organizētas iniciatīvas „Atbalsti mazo biznesu” ietvaros.

- 2014.gada nogalē VARAM kopā ar SIA „Latt telecom” un nozares asociāciju atbalstu organizēja pirmo Latvijas e-indekss mērījumu. Latvijas e-indekss ir e-vides novērtējums valsts pārvaldes institūcijās un pašvaldībās. Tas sniedz priekšstatu, cik aktīvi un savai situācijai atbilstoši iestādes un pašvaldības izmanto mūsdienu IKT sniegtos risinājumus, lai veicinātu sniegto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību iedzīvotājiem un komersantiem. Kopā šajā mērījumā piedalījās 102 valsts iestādes un 116 pašvaldības. Plašāka informācija par e-indekss pētījuma metodiku, paveiktajām aktivitātēm un rezultātiem pieejama www.eindekss.lv.

- VARAM realizē regulāru Sabiedriskās domas izvērtējumu par e-pakalpojumu pielietojumu Latvijā, lai apzinātu sabiedrības viedokli un attieksmi pret valsts un pašvaldību e-pakalpojumiem (*ieskaitot arī informētību un izmantošanas pieredzi*), lai varētu apzināt esošo problemātiku un kompleksi veicināt un izstrādāt aktivitātes e-pakalpojumu popularizēšanai. Šāds pētījums tiek veikts regulāri (kopā ir paredzēti septiņi pētījumi no 2012.gada – līdz 2015.gadam), lai varētu izvērtējuma datus analizēt laika šķēsgriezumā. 2014.gadā ir veiktas divas aptaujas – jūnijā (*1032 respondenti*) un decembrī (*1038 respondenti*). Sabiedriskās aptaujas rezultāti un rezultātu analīze pieejama šeit: <http://www.varam.gov.lv/lat/publ/petijumi/petEparv/>. Aptaujas veicējs – SIA „Aptauju Centrs”.

- 2014.gadā VARAM ir organizējusi iepirkumu visaptverošai „E-pārvaldes integrētās informēšanas kampaņas” realizēšanai. Kampaņas ietvaros iedzīvotājus informēs par iestāžu radītajām e-iespējām un e-pakalpojumiem.⁸ Kampaņas mērķis ir rosināt sabiedrību izmēģināt lietot e-pakalpojumus un radītās e-iespējas, motivēt iedzīvotājus pārslēgties uz elektronisko kā primāro pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas kanālu. Kampaņas norises laiks – 2015.gads, realizētājs – SIA „Komunikāciju aģentūra”.

Ziņojumā sniegts pārskats par informācijas sabiedrības ieviešanas un uzraudzības nodrošināšanu, informācijas sabiedrības ieviešanas un uzraudzības rādītāju īstenošanas progresu, un aprakstītas turpmākās darbības HP IS ieviešanā un uzraudzībā.

⁸ Kampaņa tiek īstenota izmantojot Eiropas Savienības fondu tehniskās palīdzības projekta finansējumu, tāpēc primāri kampaņā informēs par elektroniskajām iespējām, kas finansētas un izstrādātas ar VARAM pārziņā esošās ERAF 3.2.2.1.1. apakšaktivitātes projektu atbalstu: http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/ESper07_13/32211/?doc=13337

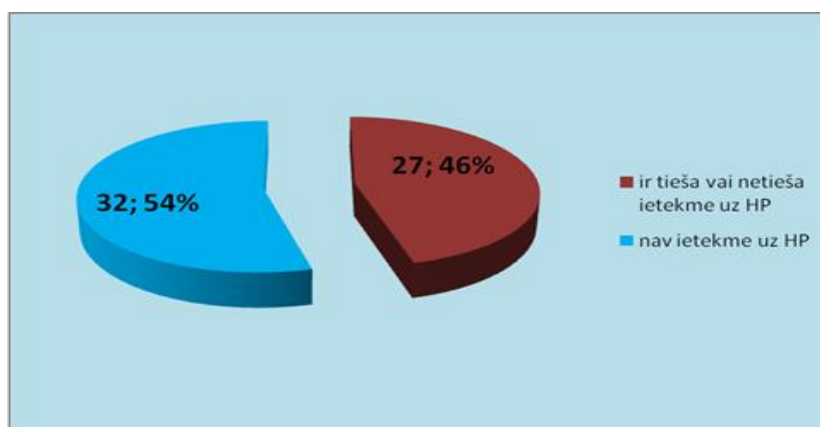
2. Horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progress

HP IS attīstība paredzēta visās darbības programmās: „Cilvēkresursi un nodarbinātība”, „Uzņēmējdarbība un inovācijas” un „Infrastruktūra un pakalpojumi”. Iespējamais ES fondu projektu ietekmes līmenis uz informācijas sabiedrības attīstību saskaņā ar Finanšu ministrijas 17.12.2012. apstiprināto vadlīniju „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.–2013. gada plānošanas periodā” 1.pielikumu tiek iedalīts šādi:

- projektam var būt pozitīva ietekme uz informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā ir paredzēti konkrēti pasākumi, kas veicina informācijas sabiedrības veidošanu un attīstību. Piemēram, projekts ir vērsts uz informācijas tehnoloģiju infrastruktūras attīstību un to pieejamību, satura paplašināšanu, lietotāju apmācību;
- projekts var neitrāli ietekmēt informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā nav paredzēti konkrēti pasākumi, kas veicina informācijas sabiedrības attīstību, taču ar projekta aktivitāšu palīdzību tā netieši tiks veicināta. Piemēram, attīsta infrastruktūra paaugstina iedzīvotāju zināšanu līmeni, veicina informētību, t.sk., par publiskiem pakalpojumiem;
- projektam nav ietekmes uz informācijas sabiedrības attīstību. Tas nozīmē, ka projektā nav paredzētas konkrētas aktivitātes informācijas sabiedrības attīstībai un projekta aktivitātes negatīvi neietekmēs informācijas sabiedrības attīstību.

2.1. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Cilvēkresursi un nodarbinātība"

Saskaņā ar Finanšu ministrijas vadlīnijām „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.–2013. gada plānošanas periodā” 1.pielikumu darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 59 aktivitātes/apakšaktivitātes⁹ un saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu 46% no tām ir tieša vai netieša ietekme uz HP IS (sk. 1.attēlā).

1.attēls Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

⁹ ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, tiek uzskaitītas tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes apakšaktivitātēm ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras; aktivitātes, kurām ir tieša vai netieša ietekme uz horizontālo prioritāti, bet kuru īstenošanai paredzētais finansējums ir novirzīts citu aktivitāšu finansējumam, tiek uzskaitītas pie aktivitātēm, kurām nav ietekmes uz horizontālās prioritātes attīstību.

Darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājumā aktivitātes saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu pēc to ietekmes uz informācijas sabiedrības attīstību iedalās šādi:

- 27 aktivitātēm* ir pozitīva vai neitrāla ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 32 aktivitātēm nav ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību. (sk. 2.attēlā)

** ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir pozitīva ietekme un otrādi.*

Lai izmantotu informācijas sabiedrības sniegtās iespējas un veicinātu uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstību, būtiska ir iedzīvotāju prasme lietot jaunās tehnoloģijas. Informācijas sabiedrības attīstībai vajadzīgas ir ne tikai iedzīvotāju tehnoloģiskās prasmes, bet arī - prasme meklēt un atrast informāciju, kā arī pārvērst to zināšanās - spēja pārvērst zināšanas jaunradītā vērtībā. Šādu prasmju apguve būtu veicināma darbības programmas „Cilvēkresursi un nodarbinātība” projektu ietvaros.

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi HP IS uzraudzības rādītāji:

- iegādātas 8 datortehnikas vienības;
- apmācīti 7932 cilvēki IKT jomā;

Pārskata periodā darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" projektu ietvaros vislielākais sasniegtais uzraudzības rādītājs ir „Apmācīto cilvēku skaits informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomā” - apmācīti 7932 cilvēki. Tas ir skaidrojams ar to, ka darbības programmas ietvaros sniegtā atbalsta pamatvirzieni ir izglītības un zinātnes attīstība, nodarbinātības, sociālās iekļaušanas un darbaspēka veselības veicināšana un administratīvās kapacitātes stiprināšana. Lielāko īpatsvaru šī rādītāja apjomā sastāda Ekonomikas ministrijas (turpmāk – EM) administrētās 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām” (3.atlases kārta). un Labklājības ministrijas administrētās apakšaktivitātes 1.3.1.1.3. „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība” ietvaros apmācīto cilvēku IKT jomā skaits. Otrs uzraudzības rādītājs “Iegādāta datortehnika” palielinājies par 8 vienībām, kas īstenots Valsts Kancelejas administrētās apakšaktivitātes 1.5.2.2.2. “Nevalstisko organizāciju administratīvās kapacitāte stiprināšana” ietvaros un VARAM administrētās aktivitātes 1.5.3.1. “Speciālistu piesaiste plānošanas reģioniem, pilsētām un novadiem” ietvaros.

Savukārt, pārējie rādītāji nav mainījušies, kā piemēram, aktivitāte – Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli, izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas, elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi u.c..

Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu HP IS uzraudzības rādītāju sasniegto vienību skaits ir palielinājies 1/3 kategoriju (1.tabula). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

Sasniegtie HP IS rādītāji 1. DP ietvarā

	Izveidot i/uzlaboti komunkāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010. g. beigām	9	22	1	5	4	12 529
Uz 2011. g. beigām	9	67	11	28	4	32 930
Uz 2012. g. beigām	17	90	27	35	4	47 317
Uz 2013. g. beigām	31	119	159	35	5	67 907
Uz 2014.g. beigām	31	119*	167	35	5	75 839**

*Veselības ministrija informē, ka 2014.gadā aktivitātes 1.3.2.3. „Veselības aprūpes un veicināšanas procesā iesaistīto institūciju personāla kompetences, prasmju un iemaņu līmeņa paaugstināšana” projekta ietvaros tiek uzturēta un aktualizēta tīmekļa vietne www.talakizglitiba.lv.

** Ailē “Apmācīti cilvēki IKT jomā” IZM informē, ka norādīts ar IKT tehnoloģijām tieši saistīto studiju programmu apguvušo skaits. Vienlaikus IZM norāda, ka Ziņojumā nav iekļauti arī dati par tām aktivitātēm/apakšaktivitātēm, kuru īstenošana ir atlikta, kā arī par tām, kuru projektiem nav ietekme uz horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ieviešanu.

Papildus vadlīnijās par HP IS ievērošanu ES fondu projektu iesniegumu atlasē un īstenošanā norādītajiem uzraudzības parametriem 2.tabulā ir norādīta informācija par Valsts kancelejas pārziņā esošo aktivitāšu ietvaros sasniegtajiem rezultātiem, kas nodrošinās sociālo partneru un nevalstisko organizāciju administratīvās kapacitātes stiprināšanu ar informatīvo vai mācību materiālu elektroniskā u.c. formā.

Sasniegtie papildus HP IS rādītāji 1. DP ietvarā

Aktivitātes/ apakšaktivitātes Nr. un nosaukums	Informatīvs vai mācību materiāls elektroniskā formā, brīvi pieejams tiešsaistē, baneris mājaslapā (ja attiecināms)	Informatīvs vai mācību materiāls elektroniskā vai video formā, pieejams kompaktdiskos vai kopnes USB interfeisa atmiņas ierīcēs (ja attiecināms)	Projekta ietvaros tiek nodrošināta iedzīvotāju izpratnes paaugstināšana par politikas plānošanas procesu un publisko pakalpojumu sniegšanu (ja attiecināms)
1.5.2.2.1. Sociālo partneru administratīvās kapacitātes stiprināšana	2	0	N/A
1.5.2.2.2. Nevalstisko organizāciju administratīvās kapacitātes stiprināšana	34	0	0

HP IS ieviešanā atbildīgās iestādes par darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu norāda dažādus labās prakses piemērus attiecībā uz atbildīgo iestāžu/ sadarbības iestāžu veiktajām specifiskajām, aktivitātēm, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu, gan arī labās prakses piemērus, kas veicinājuši horizontālās prioritātes principu ievērošanu un nodrošinājuši ietekmi uz DPP noteikto uzraudzības rādītāju izpildi.

EM ir sniegusi informāciju, ka 1.3.1.1.1.apakšaktivitātes „Atbalsts nodarbināto apmācībām komersantu konkurētspējas veicināšanai - atbalsts partnerībās organizētām apmācībām” 3.kārtā 2012.gadā tika apstiprināts un pašlaik tiek īstenots Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas iesniegtais projekts „Informācijas tehnoloģiju apmācības mazajiem un mikro uzņēmumiem konkurētspējas un produktivitātes veicināšanai”. Tā aktivitātes tiešā veidā sekmē horizontālās prioritātes ieviešanu. Šajā projektā apmācību programmu ietvaros var piekļūt mācību materiāliem jebkurā apmācāmajam ērtā laikā (24/7) un pildīt tur iekļautos apmācību uzdevumus vienu mēnesi pēc tiešsaistes kursa beigšanas. Visi apmācību dalībnieki, kas iesaistās klātienē kursos, saņem tiesības izmantot elektronisko apmācību platformu. Katram komersantam, kas iesaistās 1.līmeņa apmācībās, tiek novērtēts uzņēmuma „e-briedums”, izmantojot tiešsaistes rīku „Uzņēmuma e-brieduma novērtēšanas anketa”.

Izglītības un zinātnes ministrija (*turpmāk – IZM*) pārskata periodā sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūru (*turpmāk – VIAA*) turpina nodrošināt ar projektu īstenošanu saistītās informācijas un metodisko materiālu ievietošanu mājaslapā, kur ir izveidota arī īpašu ES struktūrfondu projektu e-karte (<http://sf.viaa.gov.lv/lat/>), kurā ir publicēti pilnīgi visi VIAA administrēto ES struktūrfondu projektu (*statusā – noslēgts līgums; pabeigts*) pamatdati, lielākajai daļai projektu – arī fotogalerijas, videosižeti un pieredzes apraksti.

Finanšu ministrijas (*turpmāk – FM*) administrētās 1.5.1.1.1.apakšaktivitātes „Atbalsts strukturālo reformu īstenošanai un analītisko spēju stiprināšanai valsts pārvaldē” ietvaros Valsts kancelejas īstenotais projekts Nr. 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004 „Atbalsts strukturālo reformu ieviešanai valsts pārvaldē” (*attiecināmās izmaksas 2 365 843 89 EUR*) ietvaros specifiskas aktivitātes HP IS ieviešanā pārskata periodā veiktas projektā 1DP/1.5.1.1.1./10/IPIA/CFLA/004/002- īstenotas mācības „Microsoft Excel 2010” un mācības „Adobe Acrobat 11 lietpratējiem” aktivitātē „Valsts pārvaldes analītisko spēju uzlabošana”, apmācīta 31 persona.

Savukārt, **Labklājības ministrijas** (*turpmāk – LM*) pārziņā esošo aktivitāšu ietvaros pārskata periodā HP IS īstenošana un uzraudzības rādītāju sasniegšana ir veicināta šādās apakšaktivitātēs:

- 1.3.1.1.3. apakšaktivitātē „Bezdarbnieku un darba meklētāju apmācība Latvijā - 2” projekta Nr.1DP/1.3.1.1.3./09/IPIA/NVA/001 īstenoto aktivitāšu ietvaros, apmācībās un neformālās izglītības ieguves ietvaros bezdarbnieki un darba meklētāji apgūst IKT gan kā atsevišķas programmas, gan kā vienu no izglītības programmas priekšmetiem. Uzlabojot zināšanas IKT jomā bezdarbniekiem un darba meklētājiem palielinās iespējas integrēties darba tirgū. Projektā 2014.gadā apmācības IKT jomā uzsāka 3733 dalībnieki jeb 25% no 2014.gadā atbalstu saņēmušajiem bezdarbniekiem un darba meklētājiem (14 949) , t.sk.:
 - ✓ profesionālās apmācības programmās 99 dalībnieki (*t.sk. 95 – datorsistēmas tehniķis; 4 - datorsistēmas tehniķis (E- apmācība)*);
 - ✓ neformālās izglītības ieguves programmās 2634 dalībnieki (*t.sk. 1346 - datorzinības (bez priekšzināšanām); datorzinības – 798 (ar priekšzināšanām, specifisku programmu apguve); datorprasmes grāmatvedībā - 234; Corel Draw Graphics - 43; Datora un interneta prasmes ar ECDL sertifikāciju - 57 (bez priekšzināšanām); Solid Work - 5; Personālo datoru*

operētājsistēmu un lietojumprogrammu instalēšana, konfigurēšana un uzturēšana -18; Web risinājumu izstrāde - 47; AutoCAD - 86.

- 1.3.1.4.aktivitātē „Nodarbinātības valsts aģentūras kapacitātes pilnveide” projektā Nr.1DP/1.3.1.4.0./08/IPIA/NVA/001 pilnveidota Nodarbinātības valsts aģentūrā (turpmāk – NVA) esošā IT infrastruktūra, kā arī programmnodrošinājums, veicinot horizontālās prioritātes principu ievērošanas nodrošināšanu, t.sk. sekmējot informācijas sabiedrības attīstību, paredzot sabiedrisko pakalpojumu pieejamības ievērojamu uzlabošanu – pašpakalpošanās iespēju nodrošinājumu informācijas tehnoloģiju modernizāciju klientu vajadzībām.

Pārskata periodā LM pārziņā esošo aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietvaros īstenoto projektu aktivitātes veicinājušas horizontālās prioritātes principu ievērošanu, kas paredz informācijas sabiedrības attīstību, veicinot IKT pielietojumu izglītības ieguves procesā un iekļaujoša darba tirgus attīstībā, mazinot „digitālās plaisas” rašanās risku, īpaši sociālās atstumtības riska grupām, kā arī palielinot cilvēku spējas un prasmes izmantot IKT resursus.

Projektā, atbilstoši plānotajam, apmācīti 73 NVA un Valsts Darba Inspekcijas darbinieki un IT speciālisti par IT specifiskām programmām, kas ir 10.4% no 2014.gadā apmācīto darbinieku skaita (704).

Valsts kanceleja (*turpmāk – VK*) ir norādījusi, ka projektu iesniedzējiem organizētajos semināros tiek sniegta informācija par horizontālo prioritāšu īstenošanu un projektu iesniegumu veidlapas aizpildīšanu attiecībā uz horizontālo prioritāti. SIF interneta mājaslapā www.sif.lv pieejami metodiskie norādījumi projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanai, kur tiek norādīta informācija par sadaļas par horizontālo prioritāšu veicināšanu projekta ietvaros aizpildīšanu, kā arī vispārīga informācija par katru prioritāti. Plašākas informācijas iegūšanai par HP IS un tās integrēšanu projektā, projektu iesniedzējiem tiek rekomendēts iepazīties ar izstrādātajām vadlīnijām „Vadlīnijas par horizontālās prioritātes „Informācijas sabiedrība” ievērošanu ES fondu projektu iesniegumu atlasē un īstenošanā”, kas pieejamas mājaslapā www.esfondi.lv. SIF mājaslapā elektroniskā formātā pieejami ar projekta plānošanu, iesniegumu sagatavošanu, kā arī ar projektu īstenošanu saistīta informācija, tai skaitā aktuālās veidlapas, metodikas, ieteikumi, kā arī īstenoto projektu ietvaros izstrādātie materiāli.

- Projektu īstenošanas posmā tiek veicināta elektroniskā komunikācija (*atskaišu saskaņošana, saturiskās informācijas iesniegšana elektroniski, nevis papīra formātā*). Projektu īstenošanai tiek nodrošināta iespēja ar projekta īstenošanu saistītos pārskatus/atskaitei iesniegt elektroniska dokumenta formā.

- 2013. gada nogalē SIF izstrādāja līgumu un to grozījumu parakstīšanas elektroniskā formātā aprakstu, kas ar 17.01.2014. grozījumiem iekļauts SIF Organizācijas vadības rokasgrāmatā, kas ir saskaņota ar VK. Apraksts paredzēts gadījumiem, kad SIF sadarbības partneris, tai skaitā finansējuma saņēmējs izvēlas līgumu vai tā grozījumus parakstīt elektroniskā formātā, ievērojot 31.10.2002. likumā “Elektronisko dokumentu likums” un 28.06.2005. MK noteikumos Nr.473 „Elektronisko dokumentu izstrādāšanas, noformēšanas, glabāšanas un aprites kārtība valsts un pašvaldību iestādēs un kārtība, kādā notiek elektronisko dokumentu aprite starp valsts un pašvaldību iestādēm vai starp šīm iestādēm un fiziskajām un juridiskajām personām” noteiktās prasības.

- 2010. gadā VK un SIF tika ieviesta, un 2014. gadā tika turpināta Projektu elektroniskās vadības sistēmas uzlabošana, kur pieejama informācija par katru projektu no iesnieguma iesniegšanas brīža līdz projekta noslēgumam, kā arī iespējams sagatavot dažāda veida atskaites, pārskatus, kopsavilkumus utt.

- Aktivitātes 1.5.1.3. „Publisko varu realizējošo institūciju darbības kvalitātes un efektivitātes paaugstināšana” ietvaros plānots attīstīt vai pilnveidot projekta iesniedzēja sniegto pakalpojumu pieejamību, pamatojoties uz kvalitātes vadības sistēmas ieviešanu vai pilnveidošanu, kā arī plānots uzlabot elektronisko pakalpojumu kvalitāti vai pieejamību noteiktā nozarē, institūcijā vai pašvaldībā.

- Aktivitātes 1.5.2.2. „Sociālo partneru, nevalstisko organizāciju un pašvaldību kapacitātes stiprināšana” īstenošana tiešā veidā sekmēs HP IS mērķu sasniegšanu. Nodrošinot atbalstu aktivitātes 1.5.2.2. ietvaros sociālajiem partneriem un NVO un paplašinot to līdzdalības iespējas politikas izstrādē un ieviešanā, iespējams nodrošināt arvien plašāku interešu pārstāvniecību politikas procesā un sabiedrības informētības līmeņa paaugstināšanos.

- Apakšaktivitātes 1.5.2.2.1. „Sociālo partneru administratīvās kapacitātes stiprināšana” ietvaros tiek īstenoti 2 projekti, kuri tiešā veidā sekmē HP IS mērķu sasniegšanu. Abu finansējuma saņēmēju interneta mājas lapās (www.lbas.lv un www.lddk.lv) pieejami projekta ietvaros izstrādātie materiāli (*ekspertīzes, ziņojumi*).

- Apakšaktivitātes 1.5.2.2.2. „Nevalstisko organizāciju administratīvās kapacitātes stiprināšana” ietvaros no projektu īstenotājiem tika saņemti un izvērtēti 16 ikgadējie pārskati par 2014.gadu. 15 projektiem jeb 94 % bijusi tieša ietekme uz HP IS, 1 projektam (6 %) – neitrāla. Īstenoto projektu rezultātā 2014.gadā uzlabotas 6 informācijas sistēmas (*organizāciju interneta mājas lapas*), apmācītas 49 personas (*NVO biedri, darbinieki, sadarbības partneri*) par IKT iespēju izmantošanu, 34 projektu ietvaros izstrādātie materiāli vai banneri brīvi pieejami interneta mājas lapās.

Kā labās prakses piemērus VK norādījusi:

- Latvijas Mērnīku Biedrības īstenotais projekts 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/018 “Nevalstisko organizāciju aktīvas un kvalitatīvas līdzdalības nodrošināšana lēmumu pieņemšanai publiskajā sektorā un ES politikas īstenošanai mērnīcības nozarē” (*projekta kopējās attiecināmās izmaksas – 60 678,59 EUR, īstenošanas laiks no 01.12.2013. līdz 30.09.2014.*). Projekta ietvaros biedrības mājaslapā www.lmb.lv izveidota audiovizuālā diskusiju platforma, nodrošinot iespēju rīkot vebināru. Projektā sagatavotie 10 informatīvie materiāli pieejami mājaslapā www.lmb.lv.

- Latvijas Platforma attīstības sadarbībai īstenotais projekts 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/048 “Nevalstisko organizāciju stratēģiju izstrāde attīstības sadarbības projektu plānošanai un ieviešanai” (*projekta kopējās attiecināmās izmaksas – 18 847,17 EUR, īstenošanas laiks no 01.04.2013. līdz 31.01.2014.*). Projekts veicināja 31 dalībnieka informētību un prasmju līmeni par interneta piedāvātajiem rīkiem, iespējām, iegūtas zināšanas par projektu izstrādei noderīgām interneta vietnēm.

- Biedrība "Latvijas Farmaceitu biedrība" īstenojusi projektu 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/051 “Latvijas Farmaceitu biedrības administratīvās kapacitātes uzlabošana politisko lēmumu pieņemšanas procesā un publiskā pakalpojuma sniegšanā veselības aprūpes jomā” (*projekta kopējās attiecināmās izmaksas – 28 414,90 EUR, īstenošanas laiks no 01.05.2013. līdz 30.04.2014.*). Projekta ietvaros atjaunota un uzlabota finansējuma saņēmēja mājaslapa www.farmaceutubiedriba.lv, kurā ievietots banneris, kā arī projektā izstrādātie materiāli - informatīvs ziņojums par organizāciju pieredzi lēmumu pieņemšanā, "Farmaceitiskās aprūpes standarti un kvalitātes indikatori".

- Biedrība Latvijas Atvērto tehnoloģiju asociācija īstenojusi projektu 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/056 “Latvijas Atvērto Tehnoloģiju Asociācijas administratīvās kapacitātes stiprināšana”. (*projekta kopējās attiecināmās izmaksas – 29 196,31 EUR, īstenošanas laiks no 01.08.2013. līdz 31.07.2014.*). Projekta ietvaros biedrības mājaslapā www.lata.org.lv pilnveidota un uzturēta izziņošanas/informēšanas sistēma informācijas izsūtīšanai uz biedru, kontaktpersonu un interesentu e-pastiem. 2014.gadā mājaslapā publicēti projekta ietvaros sagatavotie 8 raksti un 7 E-ziņas.

- Nodibinājums „Latvijas Tiesnešu mācību centrs” īstenojis projektu 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/057 “Latvijas Tiesnešu mācību centra administratīvās un cilvēkresursu kapacitātes stiprināšana”. (*projekta kopējās attiecināmās izmaksas – 17 190,33 EUR, īstenošanas laiks no 01.04.2013. līdz 31.03.2014.*). Projekta ietvaros rekonstruēta mājaslapa www.ltmc.lv, izstrādātas tehniskas iespējas apmācību e-moduļu izstrādei.

Apmācītas 18 personas par mūsdienīgām mācīšanās metodēm un IKT izmantošanu (*INSERT, grafiskie organizētāji, multimediju prezentāciju veidošana, satura vizualizēšana u.c.*).

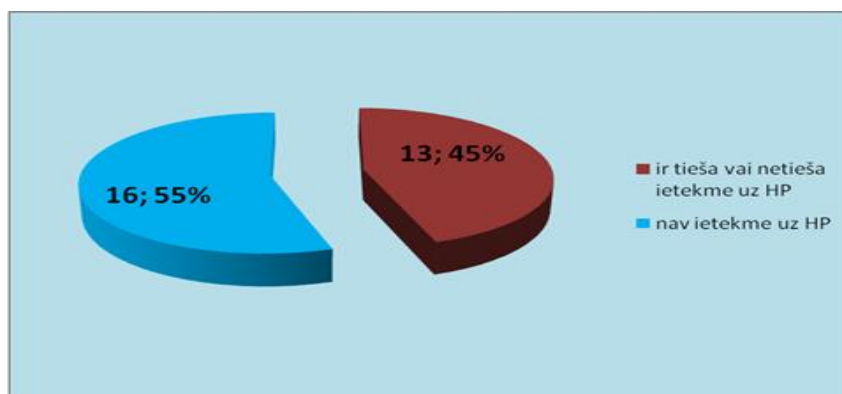
- Biedrība "Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūra" īstenojusi projektu 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/121 "Zemgales reģionālās enerģētikas aģentūras kapacitātes stiprināšana Eiropas Savienības un citu ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu sagatavošanā un īstenošanā un līdzdalība inovatīva publiska pakalpojuma – elektromobiļu uzlādes infrastruktūra – izstrādē" (*projekta kopējās attiecināmās izmaksas – 25 617,52 EUR, īstenošanas laiks no 01.09.2013. līdz 30.06.2014.*). Projekta ietvaros caur mājaslapu www.zrea.lv un Twitter kontu: @ZREA_Energy izveidots sadarbības tīkls, kurā iekļautas Zemgales reģiona pašvaldības, iestādes, organizācijas, u.c., kas potenciāli varētu piedāvāt elektrotransporta uzlādes pakalpojumus. Mājas lapā www.zrea.lv pieejami apmācību materiāli (*prezentācijas*), informatīvi materiāli par elektromobiļu uzlādes punktu izveidi, izveidota interaktīva e-transporta līdzekļu uzlādes vietu karte.

- Biedrība "Latvijas Būvkonstrukciju projektētāju asociācija" īstenojusi projektu 1DP/1.5.2.2.2/12/APIA/SIF/163 "Latvijas būvniecības nozares nevalstisko organizāciju iesaistes paaugstināšana būvniecības nozares politikas veidošanas procesā, kā arī to kapacitātes stiprināšana Eiropas Savienības politikas instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanā" (*projekta kopējās attiecināmās izmaksas – 32 231.03 EUR, īstenošanas laiks no 01.04.2013. līdz 31.03.2014.*). Projekta ietvaros 2014. gadā turpināta mājaslapas www.lbpa.lv pilnveidošana, tajā iekļauta angļu un krievu valodu versija, kas biedrībai nodrošina iespēju veidot kontaktus un kopīgus projektus ar ārvalstu partnerorganizācijām.

Apkopjot iepriekš minēto, var secināt, ka labās prakses piemēri darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" ietvaros pamatā ir saistīti ar IKT lietošanas apmācību, lai paaugstinātu projekta mērķa grupas profesionalitāti un iespējas darba tirgū.

2.2. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Uzņēmējdarbība un inovācijas"

Saskaņā ar Finanšu ministrijas vadlīniju „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.–2013. gada plānošanas periodā” 1.pielikumu darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 29 aktivitātes/apakšaktivitātes¹⁰ un saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu, 56% no tām ir tieša vai netieša ietekme uz HP IS (*sk. 3.attēlā*).

¹⁰ ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, tiek uzskaitītas tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes apakšaktivitātēm ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras; aktivitātes, kurām ir tieša vai netieša ietekme uz horizontālo prioritāti, bet kuru īstenošanai paredzētais finansējums ir novirzīts citu aktivitāšu finansējumam, tiek uzskaitītas pie aktivitātēm, kurām nav ietekmes uz horizontālās prioritātes attīstību

3.attēls. Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Visas darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma aktivitātes iedalās:

- 16 aktivitātēm* ir tieša vai netieša ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 13 aktivitātēm* nav ietekmes uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību.

** ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir tieša ietekme un otrādi.*

Darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" prioritārie mērķi ir:

1. sekmēt starptautiski konkurētspējīgas zinātnes attīstību, stiprinot zinātnes un pētniecības potenciāla kapacitāti un sniedzot atbalstu zinātnes infrastruktūras modernizācijai, veicināt zināšanu pārnesi tautsaimniecībā un uz zināšanām balstītas uzņēmējdarbības nostiprināšanos;

2. veicināt pieeju finansējumam komercdarbības attīstībai, vienlaikus samazinot tiešā valsts atbalsta negatīvo ietekmi uz tirgus konkurenci un efektīvāk izlietot valsts atbalsta līdzekļus, tos izmantojot atkārtoti uzņēmējdarbības attīstības veicināšanā vai piemērojot multiplikatoru;

3. veicināt jaunu komersantu rašanos un paaugstināt esošo komersantu konkurētspēju.

Viens no informācijas sabiedrības elementiem ir komersantu tehnoloģiskā izcilība un elastība. Tas nozīmē, ka informācijas sabiedrības attīstība sniedz ieguldījumu tautsaimniecības attīstībā, gan piedāvājot jaunus pakalpojumus un izmantojot jaunās tehnoloģijas komercdarbības inovāciju veikšanai, gan arī attīstoties pašai IKT nozarei. Attiecīgi šādu darbību sekmēšana darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” ietvaros veicinās informācijas sabiedrības attīstību Latvijā.

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi HP IS uzraudzības rādītāji:

- izveidota/uzlabota 1 informācijas sistēma;
- apmācīti 67 cilvēki IKT jomā;

Rādītāja „apmācīti cilvēki IKT jomā” vērtības lielākā daļa – 67, ir sasniegta Ekonomikas ministrijas 2.3.2.3. aktivitātes „Klasteru programma”, 2.1.2.2.2. apakšaktivitātes „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā” (2.kārta). un 2.1.2.1.1. apakšaktivitātes “Kompetences centri” ietvaros. Savukārt, otrs rādītājs, kas tika uzlabots par vienu vienību ir Izveidoto/uzlaboto informācijas sistēmu skaits, kas sasniegts EM 2.1.2.1.1. apakšaktivitātes “Kompetences centri” ietvaros.

Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, sasniegto uzraudzības rādītāju apjoms ir nedaudz palielinājies divās kategorijās (*skat. 3.tabulu*). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

Sasniegtie HP IS rādītāji 2. DP ietvarā

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Apmācīti cilvēki IKT jomā	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi
Uz 2010. g. beigām	1	1	19	30	
Uz 2011. g. beigām	4	7	43	215	
Uz 2012. g. beigām	8	26	73	407	
Uz 2013. g. beigām	10	32	76	425	1
Uz 2014.g.beigām	10	33	76	492	1

Ekonomikas ministrija (turpmāk – EM) savā ziņojumā ir norādījusi, ka informācija par HP IS tika sniegta 3 semināros (*dalībnieku skaits – 333*), piemēram, semināros par 2.3.1.1.1.apakšaktivitāti „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingš”.

HP IS ieviešana tiek sekmēta arī ar to, ka projektu iesniedzējiem ir iespēja iesniegt projektus, projektu atskaites un atbalsta saņemšanai nepieciešamos izdevumus pamatojošos dokumentus, izmantojot e-parakstu.

- 2.3.1.2.aktivitātes „Pasākumi motivācijas celšanai inovācijām un uzņēmējdarbības uzsākšanai” Latvijas investīciju un attīstības aģentūras īstenotā projekta ietvaros informācija tiek izplatīta, izmantojot arī interneta mājas lapu www.liaa.gov.lv un arī projekta iesniedzēja partneru rīcībā esošos interneta resursus, piemēram, www.idejukauss.lv, www.firmasnoslepums.lv. Interneta mājas lapas izmantošana nepieciešama projekta mērķa grupu regulārai informēšanai par projekta ietvaros notiekošām aktivitātēm, iespējām iesaistīties uzņēmējdarbības attīstībā. Mājas lapas popularizēšana notiek, izmantojot projekta rīcībā esošos publicitātes instrumentus, kā arī projekta ievieēja tehniskos resursus. Projekta īstenojamo aktivitāšu ietvaros ir izveidots inovācijas portāls www.innovativelatvia.lv.

- 2.3.1.1.1.apakšaktivitātē „Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingš” 2014.gadā tika apstiprināti 58 projekti, kuros paredzētās darbības saistītas ar IKT nozari (*šai aktivitātei projektu uzskaitījums saskaņā ar NACE 2.red. klasifikatora J sadaļas 62.un 63.nodaļas kodiem*), no tiem 2014.gadā tika pabeigti 35 projekti.

- Zemāk uzskaitītajās aktivitātēs projektu ieviešana ir cieši saistīta ar IKT attīstību Latvijā kopumā, jo aktivitātes nosacījumi paredz jaunu tehnoloģiju izstrādi, esošo tehnoloģisko procesu pilnveidi u.c. darbības:

- ✓ 2.1.2.2.1. apakšaktivitātē “Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” atskaites periodā ir pabeigti 2 projekti;

✓ 2.1.2.2.2. apakšaktivitātē "Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā" (1.kārta) - atskaites periodā ir pabeigti 7 projekti;

✓ 2.1.2.4. aktivitātē "Augstas pievienotās vērtības investīcijas" atskaites periodā ir pabeigti 18 projekti;

✓ 2.1.2.1.2. apakšaktivitātē "Tehnoloģiju pārneses kontaktpunkti" atskaites periodā ir pabeigti 7 projekti;

✓ 2.1.2.1.1.apakšaktivitātē "Kompetences centri" tiek ieviesti 6 projekti.

Pārskata periodā, kā labos piemērus EM norāda šādus īstenotos projektus:

- aktivitātes 2.1.2.1.1. „Kompetences centri” ietvaros tika īstenots projekts 2DP/2.1.2.1.1/10/APIA/LIAA/006 “Vides, bioenerģētikas un biotehnoloģijas kompetences centrs”. Īstenošanas gaitā izveidota informācijas vadības sistēma starp kompetences centru un sadarbības partneriem, kā arī tika apmācīti darbinieki ar šo sistēmu;

- aktivitātes 2.1.2.1.1. „Kompetences centri” ietvaros tika īstenots projekts 2DP/2.1.2.1.1/10/APIA/LIAA/001 “Informācijas un komunikācijas nozares kompetences centrs”, ko izstrādājuši un kopīgi ieviešuši Latvijas IKT nozares uzņēmumi un zinātnes institūcijas, kas dibinājuši SIA „IT kompetences centrs”. Projektā tika realizēti IKT un citu nozaru attīstībai būtiski pētījumi. Pētījumi ļāvuši iegūt jaunas zināšanas, lai atrisinātu aktuālās zinātniskās un tehnoloģiskās problēmas, kā arī radītu jaunas tehnoloģijas un prototipus, kas pielietojami tālākai komercializācijai gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī. Pētījumu īstenošanas laikā ir iegūtas jaunas zināšanas par servisu orientētas arhitektūras izmantošanas, pārvaldības, pielietošanas tehnoloģijām. Tika radīta jauna tehnoloģija/metodoloģija servisu orientētas pieejas izmantošanai mazo un vidējo uzņēmumu informācijas vides darbības uzlabošanai;

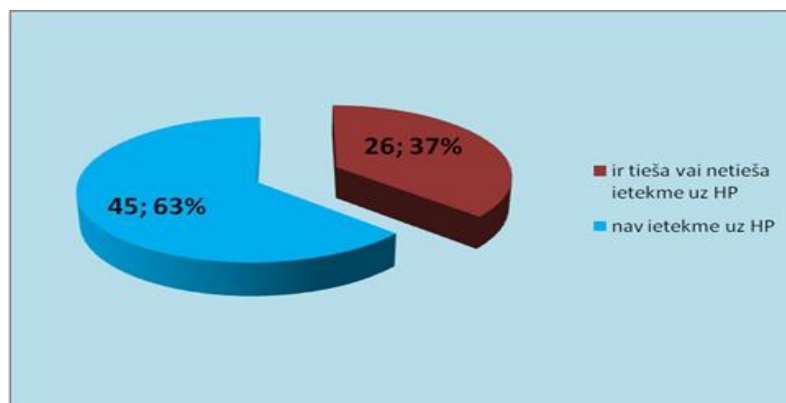
- projekts 2DP/2.1.2.1.1/10/APIA/LIAA/003 “Meža Nozares Kompetences Centrs” tika izveidots ar mērķi veicināt meža, koksnes un ar to saistīto nozaru attīstību, izstrādājot un ieviešot jaunus produktus un tehnoloģijas. Tas realizē zināšanu pārneses un konkurētspējas palielināšanas funkcijas meža resursu apsaimniekošanas, piegādes un pārstrādes sektoru uzņēmumiem Latvijā. Projekta ietvaros tika izveidota informācijas vadības sistēma starp kompetences centru un sadarbības partneriem, kā arī apmācīti darbinieki ar šo sistēmu.

IZM informēja, ka pārskata periodā, atbilstoši aktivitātes/apakšaktivitātes īstenošanas noteikumos noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem, tika izvērtēta 2.1.1.1.aktivitātes „Atbalsts zinātnei un pētniecībai” projektu iesniegumu atlases 3.kārta. Minētajā projektu iesniegumu atlasē HP IS specifiskie vērtēšanas kritēriji netika piemēroti.

2.3. Horizontālā prioritāte "Informācijas sabiedrība" darbības programmā "Infrastruktūra un pakalpojumi"

Saskaņā ar Finanšu ministrijas vadlīniju „Vadlīnijas, kas nosaka horizontālo politiku ieviešanas uzraudzības sistēmas darbības pamatprincipus un uzraudzības kārtību 2007.–2013. gada plānošanas periodā” 1.pielikumu darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājumā kopumā ir aprakstītas 71 aktivitātes/apakšaktivitātes¹¹ un 37% no tām ir tieša ietekme vai netieša ietekme uz HP IS (sk. 5.attēlā).

¹¹ ja aktivitātei ir apakšaktivitāte, tiek uzskaitītas tikai apakšaktivitātes, jo ir iespējama situācija, kad vienas aktivitātes/apakšaktivitātes ietekmes līmenis uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība” atšķiras; aktivitātes, kurām ir tieša vai netieša ietekme uz horizontālo prioritāti, bet kuru īstenošanai paredzētais finansējums ir novirzīts citu aktivitāšu finansējumam, tiek uzskaitītas pie aktivitātēm, kurām nav ietekmes uz horizontālās prioritātes attīstību

5.attēls. Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti „Informācijas sabiedrība”

Darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitātes/apakšaktivitātes saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu pēc to ietekmes uz HP IS iedalās šādi:

- 26 aktivitātēm/apakšaktivitātēm ir tieša vai netieša ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību;
- 45 aktivitātēm/apakšaktivitātēm nav ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību. (sk. 5.attēlā).

** ja aktivitātei ir apakšaktivitātes, uzskaitītas tiek tikai apakšaktivitātes, jo, ja visai aktivitātei kopumā ir ietekme uz horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" attīstību, ne vienmēr arī visām tās apakšaktivitātēm ir tieša ietekme un otrādi.*

Veicot atbildīgo iestāžu iesniegto ziņojumu par horizontālo prioritāšu īstenošanu ES fondu līdzfinansēto pasākumu un aktivitāšu ietvaros analīzi, tika secināts, ka darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" projektu ietvaros pārskata periodā ir sasniegti šādi HP IS uzraudzības rādītāji:

- izveidoti/uzlaboti 183 komunikāciju tīkli;
- izveidotas/uzlabotas 78 informācijas sistēmas;
- iegādātas 3869 datortehnikas vienības;
- elektronizēti 55 sabiedriskie pakalpojumi;
- uzlaboti 92 sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni;
- apmācīti 382 cilvēki IKT jomā.

Līdz pārskata perioda beigām darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" projektu ietvaros uzraudzības rādītāji ar vislielāko sasniegto vienību skaitu ir “iegādātās datortehnikas vienības” – 3869, “apmācīto cilvēku IKT jomā” skaits – 382 un vairāk kā četras reizes palielinājies rādītājs “komunikācijas tīklu skaits” – 183.

Lielāko īpatsvaru rādītāja „iegādāto datortehnikas vienību skaits” apjomā sastāda VARAM administrētās 3.2.2.1.1.apakšaktivitātes „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” (kopējais ERAF finansējums 139 796 690.00 EUR) ietvaros sasniegtais vienību skaits – 590 un Veselības ministrijas administrētās aktivitātes 3.1.5.2. „Neatliekamās medicīniskās palīdzības attīstība” ietvaros – 1360 datortehnikas vienības. Savukārt, lielāko

rādītāju “apmācīto cilvēku IKT jomā” sasniegusi VARAM īstenojot 3.2.2.1.1. apakšaktivitāti „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” – apmācītas 235 personas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu HP „Informācijas sabiedrība” uzraudzības rādītāju sasniegto vienību skaits ir palielinājies visās kategorijās (4.tabula). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

4.tabula.

Sasniegtie HP IS rādītāji 3. DP ietvarā

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g. beigām	161	41	884	13	1	348
Uz 2011.g. beigām	687	176	4636	24	29	1411
Uz 2012.g. beigām	888	341	18718	144	115	4555
Uz 2013.g. beigām	930	425	23 761	288	251	6287
Uz 2014.gada beigām	1113*	503**	27 630***	343	343	6669

* nav iekļauti 1 272,65 km optiskā kabeļa trases, kas izveidoti 3.2.2.3. Elektronisko sakaru pakalpojumu vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšana visā valsts teritorijā;

** Projektā Nr.3DP/3.1.5.2.0/09/IPIA/VSMTVA/001 ieviests komunikāciju jeb zvanu saņemšanas un apstrādes risinājums (NMP izsaukumu un citu zvanu apstrādes risinājums), brigāžu operatīvās vadības un dispečerizācijas risinājums, datu analīzes rīks, resursu vadības sistēma (NMP dienesta resursu uzskaitē), defibrilatoru Lifepack datu apstrādes risinājums..

*** t.sk., 33 nomātas datortehnikas vienības Nodarbinātības valsts aģentūrā (projekts Nr. VSID/TP/CFLA/11/13/010) un 6 nomātas datortehnikas vienības Sabiedrības integrācijas fondā (projekts Nr. VSID/TP/CFLA/11/22/012).

HP IS ieviešanā atbildīgās iestādes par darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu norāda dažādus labās prakses piemērus attiecībā uz atbildīgo iestāžu/ sadarbības iestāžu veiktajām specifiskajām aktivitātēm, kas veicinājušas horizontālās prioritātes īstenošanu un mērķu sasniegšanu, gan arī labās prakses piemērus, kas veicinājuši horizontālās prioritātes principu ievērošanu un nodrošinājuši ietekmi uz DPP noteikto uzraudzības rādītāju izpildi.

IZM informē, ka pārskata periodā vērojams tāda HP IS rādītāja progress kā „Iegādāto datortehnikas vienību skaits”. Minētais rādītājs tiek sasniegts 3.1.1.1.aktivitātes aktivitātē „Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana profesionālās izglītības programmu īstenošanai” un 3.1.2.1.1.apakšaktivitātes „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā, nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” ietvaros, kur projektu īstenošanas rezultātā profesionālās izglītības un augstākās izglītības iestādēs tiek ievērojami palielināts datortehnikas skaits, kas tiks izmantotas mācību procesā

un IKT prasmju uzlabošanā, prioritāro izglītības programmu īstenošanā, kā arī tiek iegādātas jaunas datortehnikas vienības un tehnoloģijas, kas ir ar lielāku efektivitāti un augstāku kvalitāti kā iepriekš pieejamās.

Vienlaikus IZM informē par labās prakses piemēriem:

- 3.1.2.1.1.apakšaktivitātes „Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā, nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem” ietvaros Vidzemes Augstskolas īstenotais projekts „Vienota, moderna un personām ar funkcionāliem traucējumiem piemērota prioritāro studiju virzienu studiju kompleksa izveide Vidzemes Augstskolā”, vienošanās Nr. 2010/0116/3DP/3.1.2.1.1/09/IPIA/VIAA/030, (*kopējās attiecināmās izmaksas ir 2 611 053,73 EUR, tai skaitā ERAF finansējums – 2 219 395,67 EUR, faktiskā īstenošana pabeigta 30.12.2014.*). Projekta mērķis ir augstākās izglītības kvalitātes uzlabošana un pieejamības nodrošināšana studējošajiem ar funkcionāliem traucējumiem Vidzemes plānošanas reģionā. Vidzemes Augstskolas tiešais mērķis projektā ir ēkas rekonstrukcija, pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem, bibliotēkas modernizēšanas, kā arī tehnoloģiju, iekārtu un aprīkojuma uzstādīšana ēkā Tērbatas ielā 10, Valmierā, ar mērķi izveidot modernu inženierzinātņu studiju kompleksu un uzlabot studiju programmu īstenošanu. Projekta ietvaros ir nodrošināta HP IS - izveidots/uzlabots 1 komutācijas tīkls, izveidota 1 informācijas sistēma un iegādātas 164 datortehnikas vienības. Saite uz jaunā inženierzinātņu kompleksa atklāšanas Vidzemes Augstskolā 2014.gada 1.septembrī videomateriālu: <http://www.va.lv/lv/media-gallery/detail/458/5635>.
- VIAA mājas lapā sadaļā „ES struktūrfondu projektu E-karte” (<http://sf.viaa.gov.lv/lat/>) ir atspoguļoti pilnīgi visi IZM/VIAA administrēto ES struktūrfondu projektu pamatdati, fotogalerijas, videostāsti un labā prakse.

Satiksmes ministrija ir sniegusi šādu informāciju par labo praksi attiecībā uz HP IS īstenošanu tās administrētajās aktivitātēs:

- 3.2.1.3.2.apakšaktivitātē "Satiksmes drošības uzlabojumi Rīgā" projektu iesniegumi tika vērtēti atbilstoši kritērijiem „Projekta realizācijā tiek izmantota informācijas tehnoloģija (*piemēro projektiem, ja tajos paredzēta satiksmes vadības sistēmas izveide*)”. Vairākos projektos tika plānots savienot luksoforus ar Rīgas domes Satiksmes departamenta Satiksmes vadības centru (*turpmāk – SVC*), kas ļauj uzraudzīt un vadīt luksoforu objektu darbību attālināti. Pārskata periodā projektā Nr.3DP/3.2.1.3.2./12/IPIA/CFLA 001 uzbūvēti 19 luksoforu objekti, kas savienoti ar SVC, tādējādi veicinot HP IS īstenošanu un mērķu sasniegšanu.
- 3.2.2.3. aktivitātes „Elektronisko sakaru pakalpojumu vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšana visā valsts teritorijā” ietvaros pārskata periodā tika īstenots projekts „Nākamās paaudzes elektronisko sakaru tīklu attīstība lauku reģionos”, kurš paredzēja šādus pasākumus HP IS veicināšanai: uzbūvēt piekļuves punktus Latvijas Republikas „baltajās” teritorijās un uzbūvēto optisko kabeļu trases no maģistrālā tīkla līdz piekļuves punktiem baltajās teritorijās.
- 3.3.2.1. aktivitātes „Ilgtspējīga sabiedriskā transporta sistēmas attīstība” ietvaros apstiprināts projekts „Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija”, kura ietvaros paredzēts ierīkot uz IKT risinājumiem balstītas pasažieru apziņošanas un videonovērošanas sistēmas, lokālo datu pārraides tīklu staciju ēkās.

Vienlaikus, Satiksmes ministrija informē, ka 3.2.2.4.1.apakšaktivitāte „Valsts nozīmes elektronisko sakaru tīklu izveide, attīstība un pilnveidošana” un 3.2.2.4.2. apakšaktivitātes „Informācijas datu pārraides drošības nodrošināšana” ar tiešu ietekmi uz HP IS, finansējums pārcelts uz citām aktivitātēm/apakšaktivitātēm.

Veselības ministrija (turpmāk – VM) pārskata periodā informēja par šādiem labās prakses piemēriem:

- apakšaktivitātes 3.1.5.1.1. „Ģimenes ārstu tīkla attīstība” projektos tika datortehnikas un biroja tehnikas piegādes. Informācija apkopota pamatojoties uz finansējuma saņēmēju iesniegtajiem progresa pārskatiem, kas iesniegti līdz 31.12.2014.
- Pārskata periodā 3.1.5.2.aktivitātes „Neatliekamās medicīniskās palīdzības attīstība” projektā Nr.3DP/3.1.5.2.0/09/IPIA/VSMTVA/001 „Vienotas neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas vadības informācijas sistēmas un dispečeru centru” 2014.gadā ieviests brigāžu operatīvās vadības un dispečerizācijas risinājums un datu analīzes rīks, kā arī iegādāti 174 datori Vienotās informācijas sistēmas darbības nodrošināšanai Neatliekamās medicīniskās palīdzības punktos un 200 brigāžu personāla portatīvo un mobilo datu apstrādes iekārtas.
- Pārskata periodā 3.1.5.3.1.apakšaktivitātes „Stacionārās veselības aprūpes attīstība” projektu ietvaros tika ierīkoti jauni komunikāciju tīkli, kā arī tika izveidotas medicīnas māsu izsaukšanas sistēmas, piemēram projektā Nr. 3DP/3.1.5.3.1/11/IPIA/VEC/007 „Stacionārās veselības aprūpes infrastruktūras uzlabošana SIA „Jelgavas pilsētas slimnīca”, renovējot slimnīcas nodaļas, izveidots jauns datoru tīkls un telekomunikāciju tīkls kā arī B korpusā tika ierīkotas māsu izsaukšanas sistēmas katrā stāvā.

VARAM

Par labo praksi *Elektroniskās pārvaldes jomas* ietvaros VARAM sniedz šādu informāciju:

- 3.2.2.1.1.apakšaktivitāte „Informācijas sistēmu un elektronisko pakalpojumu attīstība” ir tieši vērsta uz HP IS īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Galvenie plānotie rezultāti ir izveidotās informācijas sistēmas un elektroniskie pakalpojumi.

Līdz pārskata perioda beigām par sasniegtām uzskatāmas 74 rādītāja „Izveidoti elektroniskie pakalpojumi (*t.sk., publiski pieejamie elektroniskie pakalpojumi un publiskās pārvaldes elektroniskie pakalpojumi*)” vērtības 26 projektos, kas ir 49% no DPP plānotās iznākuma rādītāja vērtības. Rādītāja vērtības uzskatāmas par sasniegtām pēc projekta pabeigšanas, AI funkcionalitātes pārbaudes ar pozitīvu atzinumu un noslēguma maksājuma veikšanas¹². Atlikušo 37 projektu pabeigšana plānota 2015.gadā.

- *Reģionālās attīstības jomas* ietvaros VRAA organizētajos semināros projektu iesniedzējiem tiek sniegta informācija par horizontālo prioritāšu īstenošanu, kas projektu iesniedzējiem palīdz atbilstoši aizpildīt projekta iesnieguma veidlapu, kā arī īstenot projektu atbilstoši prasībām, kas noteiktas horizontālo prioritāšu jomā. 2014.gadā finansējuma saņēmējiem tika organizēti četri reģionālie semināri un trīs semināri Rīgā.

Tika organizēti šādi semināri:

- 2014.gada 8.maijā – Cēsu novadā;
- 2014.gada 21.maijā – Jelgavas pilsētā;
- 2014.gada 28.maijā – Līvānu novadā;
- 2014.gada 6.jūnijā – Rīgā;
- 2014.gada 20.augustā – Rīgā;
- 2014.gada 6.novembrī – Rīgā.

Valsts Reģionālās attīstības aģentūra (*turpmāk – VRAA*) kā sadarbības iestāde ir izstrādājusi projekta iesnieguma veidlapas aizpildīšanas metodiskus norādījumus, kuros ir norādīti piemēri horizontālās prioritātes īstenošanas un mērķu sasniegšanas veicināšanai. Tiek nodrošinātas arī individuālās konsultācijas finansējuma saņēmējiem attiecībā uz horizontālo prioritāšu ieviešanu projekta līmenī.

Vides aizsardzības jomas ietvaros VARAM informē:

- atbilstoši aktivitātes specifikai, specifiskus projektu iesniegumu atlases kritērijus attiecībā uz HP IS ir piemērojusi 3.4.1.3.aktivitātei „Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas ex situ infrastruktūras izveide” un 3.5.1.4.aktivitātei „Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība”.

¹² Vēršam uzmanību, ka norādītās sasniegto rādītāju vērtības nesakrīt ar VIS datiem uz 31.12.2014., jo VIS tiek ievadīti dati no progresa pārskatiem arī par tiem projektiem, kuru īstenošana vēl nav pabeigta, tāpēc VIS atskaitēs vērtība parādās lielāka.

3.4.1.3.aktivitātes ietvaros 2012.gadā pieņemts lēmums par projekta iesnieguma apstiprināšanu par kopējo aktivitātei pieejamo ERAF finansējumu, uzsākta projekta īstenošana. 2014.gada nogalē projekta ietvaros visas paredzētās darbības tika veiktas – ir īstenota optimālu uzturēšanās apstākļu nodrošināšana piecu augu kolekcijām.

3.5.1.4.aktivitātes ietvaros īstenošanā esošajiem un pabeigtajiem projektiem nav tiešas ietekmes uz HP IS, bet iegādātā aparatūra uzlabos datu kvalitāti iedzīvotāju informēšanai.

- Papildus VARAM informē, ka 3.1.4.3.aktivitātes "Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros", 3.1.4.4.aktivitātes "Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai", 3.6.1.1.aktivitātes "Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai" 3.2.2.2.aktivitātes „Publisko interneta pieejas punktu attīstība” un 3.6.2.1.aktivitātes „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai” ietvaros tiks sekmēta informācijas sabiedrības attīstība, paredzot IKT attīstību, lai uzlabotu publisko pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un palielinātu to pieejamību, aktivitāšu ietvaros ir noteikts kvalitātes kritērijs, lai novērtētu projektu ietekmi uz horizontālo prioritāti.

- 3.6.2.1.aktivitātes Jelgavas novada pašvaldības īstenotā projekta Nr.3DP/3.6.2.1.0/12/IPIA/VRAA/005 „Jelgavas novada pašvaldības administratīvās ēkas rekonstrukcija, energoefektivitātes paaugstināšana un tās pieejamības nodrošināšana” (*projekta kopējais finansējums 915 143.48 EUR, īstenošanas laiks 01.08.2012 - 31.08.2013*) ietvaros, mansarda stāva zāle tika aprīkota ar kopējā tīklā savienotiem 17 datoriem, multimediju projektoru un diviem ekrāniem. Tas nodrošina iespējas organizēt kvalitatīvas apmācības iedzīvotājiem, uzņēmējiem un pašvaldības darbiniekiem, kā arī organizēt domes komiteju un sēžu darbu, izmantojot elektronisko dokumentu apriti.

- 3.2.2.2.aktivitāte „Publisko interneta pieejas punktu attīstība” ir tieši vērsta uz HP IS īstenošanu un mērķu sasniegšanu, tomēr aktivitātes ietvaros uzraudzības rādītāji – izveidoti publiskie interneta pieejas punkti - 2014.gadā netika sasniegti, jo ir uzsākta projektu īstenošana, bet tajos sasniegtie rādītāji būs zināmi tikai brīdī, kad projekti ievirzīsies beigu fāzē un būs zināms, ka apstiprinātajos projektos paredzētās aktivitātes tiks īstenotas. Rādītāju sasniegšanas laiku varēs prognozēt pēc projektu īstenošanas uzsākšanas.

Finanšu ministrija savā ziņojumā informēja, ka Tehniskās palīdzības (turpmāk - TP) projektos desmit finansējuma saņēmēji norādījuši, ka nodrošina aktuālās informācijas par ES fondiem pieejamības ieviešanu mājas lapās. Astoņos projektos paredzētas aktivitātes, lai attīstītu un uzturētu ES struktūrfondu projektu vadības informācijas sistēmas, 2014.gadā plānotās aktivitātes tika nodrošinātas. Projektos paredzētās aktivitātes, kas nodrošina interesentiem iespēju elektroniski pieteikties ES fondu aktualitāšu saņemšanai un semināru apmeklēšanai, šobrīd tiek īstenotas vairākos TP projektos - piemēram, Valsts kases un Kultūras ministrijas, kā arī plānošanas reģionu TP projektos. Turpinās tendence sociālo tīklu izmantošanā komunikācijā - 2014.gadā vairāki TP projektu īstenoņāji (*Valsts izglītības un attīstības aģentūra, Valsts kanceleja, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra*) pārskatos norādījuši, ka izveidoti iestāžu profili sociālajos tīklos (twitter konti; Valsts izglītības un attīstības aģentūra – arī Flickr; youtube kanāli). Pārskata periodā veiktas šādas specifiskās aktivitātes:

- Kultūras ministrijas projekta VSID/TP/CFLA/11/01/014 „Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu atbildīgajai iestādei Latvijā” (*projekta attiecināmās izmaksas 459 370.19 EUR, projekta īstenošanas termiņš – 01.01.2012-31.12.2015*) ietvaros dažādām sabiedrības grupām ir nodrošinātas vienādas piekļūšanas iespējas informācijai par darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” pasākuma „Kultūrvides sociālekonomiskā ietekme” aktivitātēm, kā arī informācijai par iespējām piesaistīt ES fondu līdzfinansējumu kultūras nozares projektiem. Informācija pieejama Kultūras ministrijas mājaslapā izveidotajā sadaļā "Fondi un investīcijas", kas izstrādāta un pieejama personām ar īpašām vajadzībām, piemēram, personām ar redzes traucējumiem ir iespēja palielināt interneta mājas lapas teksta

izmēru. 2014.gadā projektu pieteicējiem 3.4.3.3. aktivitātes “Atbalsts kultūras pieminekļu privātīpašniekiem kultūras pieminekļu saglabāšanā un to sociālekonomiskā potenciāla efektīvā izmantošanā” ietvaros bija iespēja projekta iesniegumu iesniegt elektroniskā veidā.

- Valsts kases projektā VSID/TP/CFLA/11/04/002 „Tehniskā palīdzība Valsts kases kā sertifikācijas iestādes un maksājumu iestādes darbības nodrošināšanai” (*projekta attiecināmās izmaksas 363 401.00 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) informācija par Valsts kases kā maksājumu iestādes un sertifikācijas iestādes funkcijām, ES fondu ietvaros veiktajiem izdevumiem, pieprasītiem un saņemtajiem ES fondu līdzekļiem no Eiropas Komisijas tiek publicēti Valsts kases mājas lapā www.kase.gov.lv, tādējādi veicinot finansējuma saņēmēju un ES fondu vadībā iesaistīto institūciju informētību, kā arī piedāvā jebkuram mājas lapas apmeklētājam pieteikties uz jaunumiem un uzdot interesējošos jautājumus. Maksājumu izpilde (*iesniegšana, pārbaude, apstiprināšana*) nodrošināta, izmantojot Budžeta elektronisko norēķinu sistēmu „eKase”, tādējādi tiek nodrošināta elektronisko pakalpojumu izmantošana atbilstoši Valsts kases darbības specifikai kā maksājumu un sertifikācijas iestādei, kurai nav tieša sadarbība ar ES finansējuma saņēmējiem;

- Kurzemes plānošanas reģiona projekta VSID/TP/CFLA/11/09/007 „Tehniskā palīdzība Kurzemes plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centra darbības nodrošināšanai” (*projekta attiecināmās izmaksas 320 129.11 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) ietvaros regulāri tiek uzlabota interneta mājaslapa www.kurzemesregions.lv, kā arī atjaunota informatīvā datu bāze mājas lapā www.esfinanses.lv;

- Centrālās finanšu un līguma aģentūras projektā VSID/TP/CFLA/11/05/001 „Tehniskā palīdzība Centrālās finanšu un līgumu aģentūras darbības nodrošināšanai” (*projekta attiecināmās izmaksas 9 228 402.00 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) tiek uzturēta ES fondu mājas lapas sadaļa, kurā pieejama teksta versija vājredzīgajiem. Informācija tiek sniegta arī sociālajā tīklā https://twitter.com/cfla_gov_lv;

- Valsts kancelejas projektā VSID/TP/CFLA/11/06/006 „Tehniskā palīdzība Valsts kancelejas darbības nodrošināšanai” (*projekta attiecināmās izmaksas 1 358 641.00 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) pārveidota ES Sociālā fonda mājas lapas sadaļa, turpinās Valsts kancelejas profilu sociālajās platformās Twitter un draugiem.lv pilnveide;

- Valsts izglītības attīstības aģentūras VSID/TP/CFLA/11/11/020 „Valsts izglītības attīstības aģentūras tehniskās palīdzības projekts ES fondu apguvei 2012.-2015. gada periodam” (*projekta attiecināmās izmaksas 8 358 150.66 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) projekta ietvaros regulāri tiek pilnveidota un aktualizēta VIAA mājaslapa www.viaa.gov.lv un VIAA struktūrfondu interneta vietne <http://sf.viaa.gov.lv/lat/>. Informācija tiek sniegta arī sociālajā tīklā https://twitter.com/viaa_lv, 883 sekotāji. Izveidots konts sociālo tīklu kanālā Youtube, kur publicēti VIAA labās prakses piemēri video formātā. Flickr kanāls tiek izmantots kā rīks vizuālo materiālu komunikācijai.

- NVA projektā VSID/TP/CFLA/11/13/010 „Tehniskā palīdzība Nodarbinātības valsts aģentūras - sadarbības iestādes darbības nodrošināšanai” (*projekta attiecināmās izmaksas 2 176 581,00 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) veikta atklātas projektu iesniegumu atlases projektu mērķa grupas aptauja "Klientu apmierinātība ar ES fonda projektu pakalpojumiem aptauja". Ar šīs aptaujas rezultātiem projektu īstenotāji tika iepazīstināti sadarbības iestādes rīkotajā seminārā (26.02.2014);

- Rīgas plānošanas reģiona projekta VSID/TP/CFLA11//14/017 „Eiropas Savienības struktūrfondu tehniskā palīdzība Rīgas plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centra darbības nodrošināšanai” (*projekta attiecināmās izmaksas 320 146.16 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) un Zemgales plānošanas reģiona projekta VSID/TP/CFLA/11/08/004 ietvaros tika uzlabota un aktualizēta tīmekļa vietnes www.esfinanses.lv sadaļa „ES struktūrfondi (2007-2013)”;

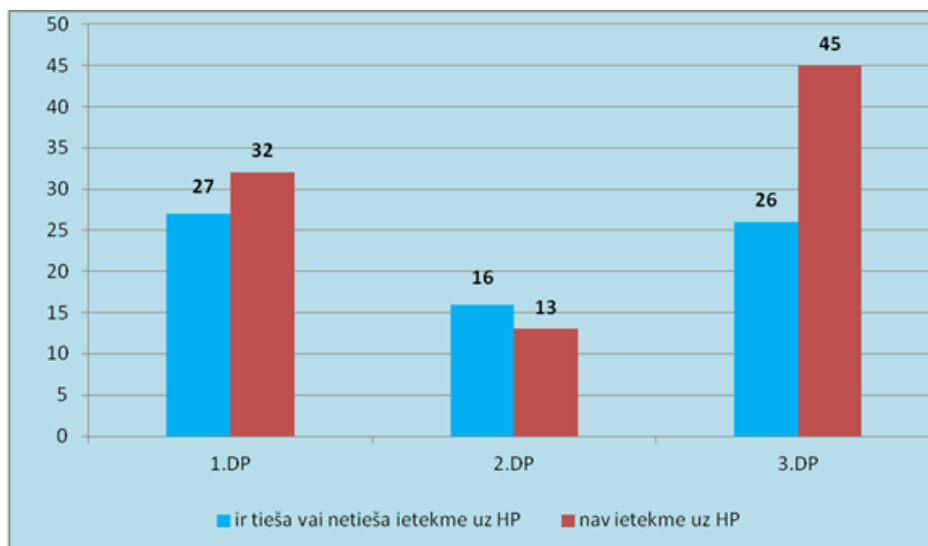
- Izglītības un zinātnes ministrijas VSID/TP/CFLA/11/16/015 „Tehniskā palīdzība Izglītības un zinātnes ministrijai kā atbildīgajai iestādei” (*projekta attiecināmās izmaksas 4 295 365.19 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) projekta ietvaros tiek uzturēta ES fondu vadības informācijas sistēma un nodrošināta tās sasaiste ar citām informācijas sistēmām ES fondu ieviešanas, uzraudzības, kontroles un izvērtēšanas procesa nodrošināšanai, kā arī uzturēta un aktualizēta IZM ES fondu interneta mājas lapa - <http://esfondi.izm.gov.lv/> par ES fondu aktualitātēm;
- Labklājības ministrija projektā VSID/TP/CFLA/11/23/019 „Eiropas Savienības fondu administrēšana Labklājības ministrijā 2007.-2013. gada plānošanas periodā (2012.-2015. gads)”, (*projekta attiecināmās izmaksas 2 025 452.00 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) 240 semināru dalībniekiem tika nodrošināta iespēja semināra prezentācijas materiālus saņemt elektroniski;
- Finanšu ministrijas projektā VSID/TP/CFLA/11/24/023 „Tehniskā palīdzība horizontālās prioritātes „Makroekonomiskā stabilitāte” koordinēšanai Finanšu ministrijā” ministrijas mājas lapā www.fm.gov.lv tika publicēta informācija par projektā veiktā izvērtējuma rezultātiem, pieejama teksta versijā vājredzīgajiem;
- Finanšu ministrijas projektā VSID/TP/CFLA/11/25/022 „Tehniskā palīdzība Eiropas Savienības fondu atbildīgajai un vadošajai iestādei Latvijā”, (*projekta attiecināmās izmaksas 7 209 380 EUR, projekta īstenošanas termiņš 01.01.2012-31.12.2015*) regulāri tiek atjaunota un uzlabota mājas lapa www.esfondi.lv.

Visos TP projektos tiek izmantoti IKT risinājumi, sekmējot informācijas sabiedrības attīstību. Projektos nav plānoti pasākumi, kas tiešā veidā veicinātu informācijas sabiedrības attīstību, tomēr ar tehniskās palīdzības projektu aktivitāšu palīdzību atbalsts tiek sniegts netieši. Projektu aktivitātēs tiek nodrošināta elektronisku dokumentu aprīte, kā arī ES fondu informatīvo un publicitātes pasākumu ietvaros tiek sniegts atbalsts infrastruktūras pieejamībai un nodrošināta aktuālas informācijas par ES fondiem pieejamība, tādējādi veicinot sabiedrības informētību par ES fondu ieviešanas gaitu.

Var secināt, ka rādītāja „iegādātās datortehnikas vienības” pieaugumam ir bijusi tieša ietekme uz HP IS attīstību, jo ir veicināta IKT lietošana tehniskās palīdzības projektu ietvaros.

2.4. Apkopojums par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanas progresu visās darbības programmās

Pēc veiktās analīzes ir redzams, ka HP IS attīstību visvairāk ietekmē darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitātes, kur saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem par aktivitāšu īstenošanu no 59 aktivitātēm 27 ir tieša ietekme uz HP IS (*sk. 7.attēlā*).

7.attēls. Darbības programmas papildinājumu aktivitāšu ietekme uz horizontālo prioritāti "Informācijas sabiedrība"

Izvērtējot visus darbības programmu ietvaros sasniegtos HP IS uzraudzības rādītājus (sk.5.tabulā) uz 2014. gada 31. decembri, ir secināms:

✓ rezultāta rādītājs „Izveidoto/uzlaboto komunikāciju tīklu skaits” visaugstākais ir uzrādīts darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros. Ir izveidoti vai uzlaboti 183 komunikāciju tīkli.

✓ vislielākais rezultāta rādītāji „Izveidoto/uzlaboto informācijas sistēmu skaits” ir sasniegts darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu projektu ietvaros – izveidotas 78 informācijas sistēmas;

✓ no iegādātajām 3877 datortehnikas vienībām 1360 datortehnikas vienības ir iegādātas darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros;

✓ vislielākais izveidoto e-pakalpojumu skaits – 55 e-pakalpojumi ir izveidoti darbības programmas "Infrastruktūra un pakalpojumi" papildinājuma aktivitāšu ietvaros un visvairāk uzlaboto e-pakalpojumu – 92, arī ir izveidoti darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” papildinājuma aktivitāšu ietvaros;

✓ vislielākais apmācīto cilvēku skaits – 7932 ir sasniegts darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma aktivitāšu ietvaros.

5.tabula.

Sasniegtie horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji darbības programmu ietvaros (pārskata perioda beigās)

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
1.DP	-	-	8	-	-	7932

2.DP	-	1	-	-	-	67
3.DP	183	78	3869	55	92	382
Kopā	183	79	3877	55	92	8381

Izvērtējot datus par rādītājiem, kas sasniegti visu darbības programmu ietvaros, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem, var secināt, ka gada laikā ir vērojams rādītāju vērtību pieaugums vērojams dažās darbības programmās. Būtisks pieaugums 2014. gadā vērojams uzraudzības rādītāju „Iegādātas datortehnikas vienības”. Joprojām vislielākais pieaugums absolūtā izteiksmē ir rādītājam „Apmācīti cilvēki IKT jomā” – 2014. gada beigās – 8381 cilvēki (*sk. 6.tabulā*). Dati tabulā norādīti kumulatīvi.

6.tabula.

**Sasniegtie horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" uzraudzības rādītāji
(kopā pa visām DP)**

	Izveidoti/uzlaboti komunikāciju tīkli	Izveidotas/uzlabotas informācijas sistēmas	Iegādātas datortehnikas vienības	Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi	Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni	Apmācīti cilvēki IKT jomā
Uz 2010.g. beigām	171	64	904	18	5	12 907
Uz 2011.g. beigām	700	250	4690	52	33	34 556
Uz 2012.g. beigām	913	457	18 818	179	119	52 279
Uz 2013.g. beigām	971	576	23 996	324	256	74 619
Uz 2014.g. beigām	1154	655	27 873	379	348	83 000

2.5. Secinājumi par horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" īstenošanu pārskata periodā

1. Apkopojot 2014. gada HP IS īstenošanas rezultātus, atbilstoši atbildīgo iestāžu sniegtajai informācijai, pārskata periodā turpinājās informācijas sabiedrības attīstība, lai gan

salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem vērojams neliels, tomēr progress HP IS rādītāju sasniegšanā.

2. Kopumā var secināt, ka pārskata periodā pieaugums ir bijis gandrīz visās HP IS rādītāju kategorijās, kas liecina par ES fondu projektu rezultātu būtisku ietekmi uz horizontālās prioritātes attīstību. Rādītājs, kuram ir vislielākā sasniegtā vērtība, ir „apmācīti cilvēki IKT jomā” (*līdz 2014. gada beigām ES fondu projektu ietvaros ir apmācīti 83 000*), kas ir vērtējams ļoti pozitīvi, ievērojot pamatnosacījumu “lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām”, ir iedzīvotāju IKT prasmes.

3. Vienlaikus pozitīvi ir vērtējams rādītāja „Elektronizēti sabiedriskie pakalpojumi” un rādītāja „Uzlaboti sabiedriskie elektroniskie pakalpojumi ar paaugstinātu elektronizācijas līmeni” pieaugums pārskata periodā, ņemot vērā, ka, veidojot informācijas sabiedrību, svarīgi ir nodrošināt, lai ikviens iedzīvotājs varētu gūt labumu no IKT piedāvātajām iespējām, un, nodrošinot iespēju saņemt pakalpojumus elektroniskā veidā, tiek tiešā veidā sekmēta informācijas sabiedrības mērķa sasniegšana.

4. Iepriekš aprakstīto rezultātu rādītāju progress nav tieši saistīts ar VSID noteikto HP IS uzraudzības rādītāju „Interneta pieejamība mājsaimniecībās procentos no kopējā mājsaimniecību skaita”, taču jānorāda, ka ES fondu projektu ietvaros veiktās darbības sekmē rādītāja progresu, jo tiek uzlabotas prasmes izmantot IKT un tiek attīstīts saturs, kas pieejams, izmantojot IKT, tādējādi veicinot interneta lietošanas nepieciešamību.

5. Paredzams, ka 3.2.2.2.aktivitāte „Publisko interneta pieejas punktu attīstība”, kuras īstenošana ir uzsākta, bet rezultātus projekta ietvaros ir paredzēts sasniegt 2015.gadā, būtiski ietekmēs HP IS īstenošanu, ņemot vērā, ka aktivitāte ir tieši vērsta uz HP IS īstenošanu un mērķu sasniegšanu. Galvenie plānotie rezultāti ir izveidotie publiskie interneta pieejas punkti un attīstītie esošie publiskie interneta pieejas punkti.

6. Svarīga loma rādītāju paaugstināšanā par HP IS, ir bijusi arī sabiedrības informēšanas kampaņai „E-prasmju nedēļa 2014”, kas ar labiem rezultātiem īsteno izvirzīto mērķi. E-prasmju nedēļas aktivitātēs 2014. gadā piedalījās vairāk kā 38 000 iedzīvotāju un tika popularizēti valsts sniegtie e-pakalpojumi, to saņemšanas iespējas un izmantošanas nozīme. Sabiedrība kļūst arvien izglītotāka par e-prasmju nozīmi dzīves kvalitātes uzlabošanā un izpratni par informācijas sabiedrības attīstības veicināšanu kopumā.

7. Lai informētu par iestāžu radītajām e-iespējām un rosinātu iedzīvotājus pārslēgties uz elektronisko, kā primāro pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas kanālu, kas ir viens no HP IS virzieniem, būtiska ietekme būs VARAM organizētajai “E-pārvaldes integrētās informēšanas kampaņai” (*2014.g./2015.g.*).

8. VARAM, kā atbildīgās iestādes rīcībā nav identificēti trūkumi/problēmas HP IS ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai un, līdz ar to, nav sniegta attiecīgā informācija. Pārējās atbildīgās iestādes (*IZM, FM, VM, VK, EM, LM*) nav sniegušas informāciju par priekšlikumiem HP IS ieviešanas un uzraudzības uzlabošanai, t.sk. nav sniegta informācija par konstatētiem trūkumiem HP IS īstenošanā, ņemot vērā pārbaužu rezultātus projektos, no tā izrietošos secinājumus un nepieciešamības gadījumos, norādes par korektīvajām darbībām.

9. Ņemot vērā atbildīgo iestāžu sniegto informāciju, lielākajā daļā gadījumu nav iespējams norādīt datus par plānotajiem sasniedzamajiem HP IS rādītājiem aktivitāšu ietvaros un tam paredzēto finansējumu, jo šāda informācija nav detalizēti norādīta projektu iesniegumos. Līdz ar to, institūciju apkopotie dati neļauj pārlicināties par tiešo ES fondu finansiālo ieguldījumu HP IS rādītāju sasniegšanā. Lai precīzi noteiktu ES fondu ieguldījumu HP IS rādītāju sasniegšanā, kvantitatīvie un finanšu dati par HP IS būtu jāapkopo detalizētākā veidā – sadalījumā pa dažādiem rādītāju veidiem, piemēram, ieviestie/ uzlabotie komunikāciju tīkli – atsevišķi pēc tīklu lielumiem, datorvienības – sadalījumā pēc datorvienību pielietojuma un jaudas, apkopojot datus arī par precīzajiem ES fondu finansiālajiem ieguldījumiem šo rādītāju sasniegšanā.

10. ES fondu 2014.-2020. g. plānošanas periodā HP IS netiks īstenota, taču iepriekšminēto konstatējumu būtu lietderīgi ņemt vērā citu horizontālo prioritāšu īstenošanas nosacījumu izstrādē.

11. Izvērtējot pārskata periodā īstenotos pasākumus, var secināt, ka visvairāk HP IS attīstību veicinošas aktivitātes, atbilstoši kompetencei, īstenošanas IZM, VK, VARAM, EM, LM pārraudzībā esošo projektu ietvaros. Jāņem vērā fakts, ka koordinēta pieeja projektu īstenošanai ir ļoti būtiska arī turpmākajos periodos un būtu jāievēro, īstenojot informācijas sabiedrību attīstību veicinošus pasākumus, t.sk. 2014.-2020. ES fondu plānošanas perioda ietvaros īstenojot IKT iespēju izmantošanas veicināšanas pasākumus specifiskā atbalsta mērķa 2.2.1. „Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību”.

12. Redzams, ka HP IS aktivitāšu īstenošana ES fondu projektu ietvaros kopumā ir sekmīgi turpinājusi veicināt informācijas sabiedrības attīstību visu darbības programmu ietvaros, tomēr, izvērtējot statistikas rādītājus, redzams, ka nepieciešams arī turpmākais ieguldījums gan infrastruktūras un pakalpojumu attīstībā, gan personu apmācībā un citās jomās, t.sk., lai veicinātu investīciju atdevi un ilgtspēju. Ievērojot to, ka IKT attīstība notiek ļoti strauji un, lai īstenotu Informācijas sabiedrības pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam noteiktos mērķus, nav pieļaujama turpmākā digitālās plaissas veidošanās sabiedrībā, kā arī citi riski kas aizkavētu Digitālās sabiedrības attīstību.

3. Turpmākās darbības horizontālās prioritātes "Informācijas sabiedrība" ieviešanā un uzraudzībā

Lai nodrošinātu HP IS ieviešanas koordinēšanu, uzraudzību un izvērtēšanu, 2015. gadā VARAM, plāno šādas darbības:

- nepieciešamības gadījumā, sadarbībā ar par aktivitāšu/apakšaktivitāšu īstenošanu atbildīgajām vai sadarbības iestādēm, veikt izlases pārbaudes projektu īstenošanas vietās, lai analizētu projektu ietvaros veikto darbību, kas veiktas, lai nodrošinātu atbilstību horizontālajai prioritātei, sasaisti ar darbībām, kas veiktas projekta mērķa sasniegšanai;
- lai nodrošinātu sabiedrības informētību par HP IS, atbildīgā iestāde turpinās piedalīties „E-prasmju nedēļas 2015” organizēšanā. E-prasmju nedēļas mērķis ir veicināt sabiedrībā apziņu par arvien pieaugošo e-prasmju nozīmi dzīves kvalitātes uzlabošanā - ekonomikas izaugsmes, konkurētspējas un nodarbinātības veicināšanā, ieinteresēt un informēt plašāku sabiedrības daļu par iespējām e-prasmju apgūšanā, uzlabošanā un pielietošanā, kā arī popularizēt valsts sniegto e-pakalpojumu saņemšanas iespējas un to ērtāku izmantošanu.
- būtiska ir ne tikai IKT prasmju veicināšana, bet arī informācijas par pakalpojumu pieejamību popularizēšana un iedzīvotāju iedrošināšana tos lietot, ko plānots īstenot “E-pārvaldes integrētās informēšanas kampaņas” ietvaros. Ar kampaņas uzsākšanu 2015.gadā, tiks veicināta sabiedrības informētība par valstī izveidotajiem E-pakalpojumiem, kā arī palielināta to lietošana, tādējādi veicinot informācijas sabiedrības attīstību.
- ievērojot to, ka 2015.gadā noslēdzas ES fondu 2007.-2013.g. plānošanas perioda īstenošana, gatavojot ziņojumu par nākamo periodu, VARAM izdarīs secinājumus par kopumā sasniegtajiem rezultātiem HP IS ietvaros.
- ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā netiks īstenota HP IS, tomēr nākamajā ES fondu plānošanas periodā būtiski ir īstenot “Informācijas sabiedrības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam” noteikto stratēģisko ietvaru, kas ietver tādas rīcības virzienus, kā E-pakalpojumu un digitālā satura sabiedrībai attīstību, IKT izglītība un e-prasmes, Modernas un efektīvas publiskās pārvaldes attīstību, kas ir daļa no informācijas sabiedrības. Iepriekšminētie rīcības virzieni tiks īstenoti specifiskā atbalsta mērķa 2.2.1. „Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora

mijiedarbību” ietvaros un, 2015.gadā, plānojot specifiskajā atbalsta mērķa ietvaros īstenojamus pasākumus, VARAM ņems vērā HP IS īstenošanā gūto pieredzi.